

S P R A W O Z D A N I E

Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ GRUNWALD Z SIEDZIBĄ W GIERZWAŁDZIE ZA ROK 2017

I. Organizacja Ośrodka oraz przepisy na podstawie, których przyznawano pomoc klientom – mieszkańcom gminy Grunwald.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, które nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powyższym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwaldzie jest jednostką organizacyjną Gminy Grunwald. Działalność prowadzi od marca 1990 roku. W 2017 roku w Ośrodku zatrudnionych było 14 osób (w tym czterech pracowników socjalnych). Pracownicy socjalni pracowali w wyznaczonych rejonach opiekuńczych.

Ośrodek we własnym zakresie realizował usługi opiekuńcze poprzez zatrudnienie opiekunek domowych. W ciągu ubiegłego roku zatrudniono ogółem 21 opiekunek, w tym 16 w ramach umowy o pracę i 5 na umowę - zlecenie. Usługi przyznawane były na podstawie zlecenia lekarskiego.

Ośrodek obecnie funkcjonuje i przyznaje świadczenia z pomocy społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek w 2017 roku realizował z zakresu pomocy społecznej zadania własne gminy.

Część zadań własnych było dotowanych w całości przez Warmińsko-Mazurski Urząd

Wojewódzki w Olsztynie i obejmowały :

- 1/ przyznawanie zasiłków stałych ,
- 2/ przyznawanie zasiłków okresowych,
- 3/ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne .

1) Zasiłek stały – przysługuje osobie pełnoletniej samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie , jeżeli jej dochód , jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (634 zł) lub od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (514 zł) , ustala się go w wysokości :

- a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej , a dochodem własnym tej osoby, z tym , że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie,
- b) w przypadku osoby w rodzinie między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem własnym na osobę w rodzinie .

Przykłady :

- osoba samotna – ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności a więc posiada uprawnienia do zasiłku stałego i zasiłku pielęgnacyjnego , w tym przypadku jej dochód własny stanowi zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie. Zasiłek stały ustala się : $634 \text{ zł} - 153 \text{ zł} = 481 \text{ zł}$ miesięcznie i taka kwota zasiłku stałego przysługuje w tym przypadku + opłata składki na ubezpieczenie zdrowotne.
- osoba w rodzinie – np. rodzina liczy 5 osób , dochód własny rodziny wynosi : 825 zł , co daje dochód własny na osobę 165 zł , kryterium dochodowe zgodnie z ustawą wynosi dla osoby w rodzinie 514 zł.
W tym konkretnym przypadku zasiłek stały ustala się: $514 \text{ zł} - 165 \text{ zł} = 349 \text{ zł}$, w takiej wysokości miesięcznie przysługuje świadczenie, zmian kwoty zasiłku stałego dokonuje się w przypadku zmiany dochodu własnego rodziny .

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie .

2) składki zdrowotne – opłacano za świadczeniobiorców w wysokości 9 % od kwoty otrzymywanego świadczenia: świadczenie pielęgnacyjne od kwoty 1.406 zł (126,54 zł za osobę m-nie), specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna od kwoty 520 zł (46,80 zł za osobę m-nie), zasiłek stały 9 % od kwoty otrzymywanego świadczenia (np. od kwoty 604 zł – 54,36 zł miesięcznie),

Zadania własne gminy finansowane z budżetu gminy obejmowały :

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i celowych specjalnych ,
- 2) praca socjalna ,
- 3) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych ,
- 4) dożywianie dzieci w szkołach podstawowych, gimnazjum, szkołach

- ponadgimnazjalnych oraz punktach przedszkolnych,
- 5) przyznawanie pomocy w naturze ,
  - 6) udzielanie pomocy w formie używanej odzieży, mebli i sprzętu gospodarstwa domowego, przekazanych nieodpłatnie na rzecz podopiecznych tutejszego ośrodka przez indywidualnych darczyńców,
  - 7) udzielanie pomocy w formie żywności (jabłka) otrzymanej nieodpłatnie z Programu FEAD za pośrednictwem PKPS w Ostródzie - dla świadczeniobiorców tut. Ośrodka i mieszkańców gminy.

Do zadań własnych gminy należy także utrzymanie Ośrodka, w tym zakup materiałów biurowych, mebli i sprzętu biurowego, opłaty pocztowe, opłaty związane z naprawą i konserwacją sprzętu komputerowego, kserokopiarek, opłata rozmów telefonicznych, opłaty szkoleń pracowników, delegacje, opłata przewozu pracowników socjalnych na terenie gminy, opłaty energii elektrycznej, czynszu za lokal, centralnego ogrzewania i inne.

Zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2004r. świadczenia z pomocy społecznej otrzymały osoby i rodziny , których udokumentowany dochód własny netto nie przekraczał :

- 1) osobie samotnie gospodarującej – 634 zł,
- 2) na osobę w rodzinie – 514 zł

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów niżej wymienionych :

- ubóstwa
- bezdomności ,
- bezrobocia ,
- niepełnosprawności ,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby ,
- przemocy w rodzinie ,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności ,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego , zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych ,
- trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego ,
- alkoholizmu.

Dochód w gospodarstwie rolnym z 1 ha przeliczeniowego przyjmowano w kwocie 288 zł miesięcznie.

Zgodnie z wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- pomoc w formie posiłków dla dzieci w szkołach i zasiłki celowe na żywność przyznawano , jeśli dochód na osobę nie przekraczał 150% w/w kryteriów dochodowych, czyli 951 zł na osobę samotnie gospodarującą i 771 zł na osobę w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia w ramach zadań własnych przyznawane były w następujących wysokościach :

- 1) zasiłek okresowy :

- a) osobie samotnie gospodarującej w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (634 zł) a dochodem własnym tej osoby np. dochód własny wynosi 150 zł – zasiłek okresowy oblicza się wówczas następująco : $634 \text{ zł} - 150 \text{ zł} = 484 \text{ zł} \times 50\% = 242 \text{ zł}$ miesięcznie,
- b) rodzinie w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem własnym tej rodziny ,
np. : rodzina 4-osobowa – kryterium wynosi więc 2.056 zł (4 x 514 zł), dochód własny rodziny wynosi 450 zł.
 $2.056 \text{ zł} - 450 \text{ zł} = 1.606 \text{ zł} \times 50\% = 803 \text{ zł}$ miesięcznie,
kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie,
- 2) zasiłki celowe , pomoc w naturze, dożywianie dzieci w szkołach i punktach przedszkolnych - przyznawane były według potrzeb w ramach posiadanych przez Ośrodek środków pieniężnych , zgodnie z kryteriami ustawy o pomocy społecznej i wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W 2017 roku Ośrodek realizował świadczenia rodzinne zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych . Ośrodek przyznawał i wypłacał niżej wymienione świadczenia :

- 1) zasiłki rodzinne w następujących kwotach :
- 95 zł – na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
  - 124 zł – na dziecko powyżej 5 roku do ukończenia 18 roku życia,
  - 135 zł – na dziecko powyżej 18 roku do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia (legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności) - jeżeli kontynuuje naukę w szkole, oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :
- a) urodzenia dziecka (jednorazowy) w kwocie 1.000 zł ,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w kwocie 400 zł miesięcznie,
  - c) samotnego wychowywania dziecka w kwocie 193 zł miesięcznie na każde dziecko (nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci) lub 273 zł miesięcznie (nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci) na dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub legitymujące się znacznym stopniem niepełnosprawności,
  - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego lub legitymującego się umiarkowanym albo znacznym stopniem niepełnosprawności w kwocie 90 zł miesięcznie dla dziecka poniżej 5 roku życia, 110 zł miesięcznie dla dziecka powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
  - e) podjęcia przez dziecko nauki w szkole ponadgimnazjalnej poza miejscem zamieszkania w kwocie 69 zł miesięcznie na każde dziecko dojeżdżające do szkoły, a 113 zł miesięcznie na każde dziecko przybywające w internacie , bursie szkolnej lub na stacji,
  - f) rozpoczęcia roku szkolnego w kwocie 100 zł na każde dziecko

- rozpoczynające rok szkolny (od klasy „0” (od 6 lat) do ostatniej klasy szkoły ponadgimnazjalnej do 21 roku życia),
- g) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w kwocie 95 zł na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie,
- 2) zasiłki pielęgnacyjne – w kwocie 153 zł miesięcznie, przysługują na dziecko do 16-tego roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 16 rok życia posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z wyraźnym wskazaniem w tym drugim przypadku , iż niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia ,
- 3) świadczenie pielęgnacyjne – przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka lub innej osobie, na której ciąży obowiązek alimentacyjny zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym z tytułu rezygnacji lub nie podejmowania pracy w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej i osobistej opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności wraz ze wskazaniami, jakie określa ustawa albo nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (jeżeli niepełnosprawność powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia) - od stycznia do grudnia 2017 roku w kwocie 1.406 zł miesięcznie. Za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne zgodnie z ustawą ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe do ZUS w kwocie 386,93 zł (27,52% od kwoty 1.406 zł) miesięcznie, jeśli nie podlegały takiemu ubezpieczeniu z innego tytułu,
- 4) specjalny zasiłek opiekuńczy – przysługuje osobom z tytułu opieki nad osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym, na których ciąży obowiązek alimentacyjny zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym (dzieci, wnuki, rodzeństwo) w kwocie 520 zł miesięcznie. Zasiłek ten przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub nie podejmowania zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, jeżeli dochód łączny rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 764 zł. Za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy zgodnie z ustawą ośrodek opłacał składkę na ubezpieczenie emerytalno – rentowe do ZUS w kwocie 143,10 zł (27,52% od kwoty 520 zł), jeśli nie podlegały takiemu ubezpieczeniu z innego tytułu,
- 5) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w kwocie 1.000 zł na każde dziecko tzw. „becikowe” - przysługuje matce lub ojcu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł ,

6) świadczenie rodzicielskie w kwocie 1.000 zł miesięcznie – przysługuje matce albo ojcu dziecka w przypadku urodzenia jednego dziecka przez okres 52 tygodni (jeden rok), w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie 65 tygodni, w przypadku urodzenia trojga lub więcej dzieci okres przyznania świadczenia wydłuża się o 2 tygodnie na każde urodzone dziecko.

Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego w 2017 roku przysługiwały osobom, których dochód netto za 2015 r. lub 2016 r. nie przekraczał kwoty 674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł na osobę w rodzinie, której członkiem jest dziecko niepełnosprawne lub osoba o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych do dnia 31.10.2017r. z 1 ha przeliczeniowego za 2015 roku wynosił – 1.975 zł (164,58 zł za 1 ha miesięcznie), od 1.11.2017r. dochód za 2016r. - 2.577 zł (214,75 zł za 1 ha miesięcznie). W przypadku wystąpienia w rodzinie otrzymującej zasiłki rodzinne zmian mających wpływ na prawo do tych świadczeń, osoba ubiegająca się lub otrzymująca w/w świadczenia jest zobowiązana do powiadomienia GOPS o tych zmianach. Tutejszy Ośrodek po otrzymaniu informacji jest zobowiązany do zastosowania utraty lub uzysku dochodu, ustalając jednocześnie uprawnienia do zasiłków rodzinnych lub odmawia przyznania powyższych świadczeń.

Świadczenia rodzicielskie, świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne - przyznawane były i są bez względu na dochód rodziny.

W 2017 roku Ośrodek realizował ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów określając warunki oraz zasady ustalenia i wypłacenia zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku. Zasiłki dla opiekunów wypłacane były w kwocie 520 zł miesięcznie, przy spełnieniu określonych warunków w ustawie.

W 2017 roku na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tutejszy Ośrodek przyznawał świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 725 zł m-nie. Świadczenia przysługują na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, w wysokości bieżąco ustalonych przez sąd alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na osobę uprawnioną (dzieci do lat 18 lub powyżej 18 lat, uczące się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo). Przy zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stosuje się tę samą zasadę jak przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego (utrata lub uzysk dochodu, wiek, rezygnacja z nauki w szkole itp.).

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE (Program Rodzina 500+)

Od dnia 1 kwietnia 2016 tutejszy Ośrodek realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci czyli Program Rodzina 500 Plus. Zgodnie z ustawą rodzicom (matka, ojciec), opiekunom prawnym bądź faktycznym na ich wnioski przysługują świadczenia wychowawcze w kwocie 500 zł miesięcznie bez względu na dochód rodziny – na drugie i kolejne dziecko w rodzinie. Świadczenie wychowawcze przysługuje także na pierwsze dziecko lub jedno wychowujące się w rodzinie, jeżeli w 2017 roku dochód za 2016 rok na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 800 zł lub 1.200 zł (w przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko). Zasady ustalania dochodu do przyznania świadczeń 500+ są zbliżone do zasad obowiązujących w świadczeniach rodzinnych.

W przypadku wystąpienia w rodzinie otrzymującej świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko zmian mających wpływ na prawo do tych świadczeń, osoba ubiegająca się lub otrzymująca świadczenia jest zobowiązana do powiadomienia o tych zmianach. Tutejszy Ośrodek po otrzymaniu informacji jest zobowiązany do zastosowania utraty lub uzysku dochodu, ustalając jednocześnie uprawnienia do świadczenia wychowawczego lub odmawia przyznania świadczenia.

Świadczenia wychowawcze przysługują od dnia 1 kwietnia 2016 roku (od dnia wejścia w życie ustawy) bądź od dnia urodzenia się dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia i przyznawane są na okresy zasiłkowe. W 2017 roku świadczenia wychowawcze przyznano na okres zasiłkowy 2016/2017 i na nowy okres zasiłkowy 2017/2018, który obowiązuje od dnia 1 października 2017 r. do dnia 30 września 2018 r.

II. Sprawozdanie finansowe i ilości udzielonych świadczeń w 2017 roku.

Plan środków pieniężnych na działalność Ośrodka w 2017 roku łącznie wyniósł 11.895.120 zł i został wykonany w kwocie 11.678.263 zł to jest w 98% , w tym dotacja z budżetu państwa – 10.325.981 zł (88%,) budżet gminy – 1.352.282 zł (12%), w tym :

- 1/ **utrzymanie Ośrodka kwota 627.486 zł - (dotacja – 103.706 zł ,
budżet gminy - 523.780 zł)**
  - a / *płace pracowników wraz pochodnymi – 511.399 zł*
  - b/ *odpis na zakładowy fundusz socjalny – 10.473 zł*
  - c/ *szkolenia pracowników i delegacje - 5.587 zł*
  - d/ *materiały biurowe, meble biurowe, biurowy sprzęt komputerowy,
tonery do drukarek i kserokopiarek, środki czystości– 24.733 zł*
  - e/ *opłata czynszu, centralnego ogrzewania, energii elektrycznej – 18.855 zł*
  - f/ *usługi pocztowe, rozmowy telefoniczne, internet, prowizje bankowe,
badania lekarskie pracowników, odzież ochronna i robocza, zwrot
za okulary do pracy przy komputerze, opłaty za opiekę autorską
systemów informatycznych, usługi informatyczne, usługi remontowe
sprzętu komputerowego i kserokopiarek, składki na ubezpieczenie
mienia i inne opłaty – 30.036 zł*
  - g/ *przewóz pracowników socjalnych na wywiady środowiskowe , umowa
zlecenie specjalisty pracy z rodziną, rozładunek żywności – 26.403 zł*
- 2/ **świadczenia z pomocy społecznej - 817.447 zł**
(w tym dotacja – 713.619 zł, budżet gminy – 103.828 zł)
- 3/ **składki zdrowotne – 53.006 zł (dotacja), w tym od świadczeń pielęgnacyjnych,
zasiłków dla opiekunów i specjalnych zasiłków opiekuńczych – 31.539 zł, za
osoby otrzymujące zasiłki stałe – 21.467 zł,**
- 4/ **usługi opiekuńcze – 300.698 zł (budżet gminy),**
- 5/ **dopłata do pobytu w DPS – 229.588 zł (budżet gminy),**
- 6/ **program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - 335.000 zł**
(w tym 260.000 zł dotacja, 75.000 zł budżet gminy)
- 7/ **dotatki mieszkaniowe w kwocie – 16.296 zł (budżet gminy) i dodatki
energetyczne – 755 zł (dotacja),**
- 8/ **świadczenia rodzinne – 3.996.510 zł (w tym dotacja – 3.938.751 zł,
budżet gminy – 57.759 zł), w tym:**
  - a) **zasiłki rodzinne wraz z dodatkami , świadczenia rodzicielskie, świadczenia
pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla
opiekuna, składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe, fundusz
alimentacyjny – 3.829.085 zł (dotacja),**
  - b) **płace pracowników wraz z pochodnymi – 141.281 zł (dotacja – 90.499 zł,
budżet gminy – 50.782 zł),**
  - c) **materiały biurowe – 5.433 zł (dotacja – 3.699 zł, budżet gminy – 1.734 zł),**
  - d) **prowizje bankowe, opłaty pocztowe, opłata serwisów na oprogramowania**

- komputerowe, usługi remontowe sprzętu komputerowego i kserokopiarek, badania lekarskie pracowników, zwrot za okulary do pracy przy komputerze – 13.345 zł (dotacja – 11.200 zł, budżet gminy – 2.145 zł),
- e) szkolenia pracowników – 3.612 zł (dotacja – 1.897 zł, budżet gminy – 1.715 zł),
- f) odpis na zakładowy fundusz socjalny – 3.754 zł (dotacja – 2.371 zł, budżet gminy – 1.383 zł).
- 9/ wspieranie rodziny i opłata pieczy zastępczej – 49.261 zł, w tym (dotacja - 3.928 zł, budżet gminy – 45.333 zł)**
- 10/ Karta Dużej Rodziny – 53 zł (dotacja),**
- 11/ Program Rodzina 500 Plus – 5.191.961 zł (dotacja), w tym:**
- a) świadczenia wychowawcze – 5.120.244 zł,
- b) wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 55.260 zł,
- c) materiały biurowe, tonery do drukarek i kserokopiarki – 6.297 zł,
- d) szkolenia pracowników i delegacje – 1.770 zł,
- e) prowizje bankowe, usługi pocztowe, opłata za opiekę autorską systemu informatycznego, usługi remontowe drukarki i kserokopiarki – 7.204 zł,
- f) odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 1.186 zł,
- 12/ projekt EFS w porozumieniu z PCPR Ostróda – 60.202 zł (dotacja EFS)**

Z pomocy społecznej przyznano świadczenia dla 417 rodzin (1.585 osób w rodzinach) na łączną kwotę 1.704.200 zł, (w tym dotacja – 995.086 zł, budżet gminy – 709.114 zł), w tym w formie :

I/ świadczeń pieniężnych na kwotę - 917.043 zł, w tym:

I) zasiłki celowe na łączną kwotę 203.424 zł, w tym:

- a) zasiłki celowe na dofinansowanie: remontu mieszkania, zakupu odzieży i obuwia, opału, okularów, leków, kosztów leczenia i rehabilitacji, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, bielizny pościelowej, środków czystości, żywności, opłat mieszkaniowych, przyborów szkolnych, opłaty karty zdrowia, kosztów dojazdu w celu poszukiwania bądź podjęcia pracy, na kursy i szkolenia, na zajęcia w projekcie, na badania lekarskie, na terapię, kosztów wyrobienia dowodu osobistego
- dla 191 rodzin (571 świadczeń) na kwotę 84.792 zł,
- b) zakup żywności – 172 rodzinom (692 świadczenia) na kwotę 110.522 zł, w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- d) zasiłki celowe specjalne – dla 14 rodzin (20 zasiłków) na kwotę 8.110 zł,

II) zasiłki okresowe - dla 206 rodzin na kwotę 417.709 zł, w tym:

- z powodu bezrobocia - dla 162 rodzin na kwotę 313.928 zł,
- z powodu długotrwałej choroby - dla 3 rodzin na kwotę 3.369 zł ,
- z powodu niepełnosprawności - dla 25 rodzin na kwotę 21.445 zł,
- z powodów innych – dla 47 rodzin na kwotę 78.967 zł.

W ramach zasiłków okresowych wydano 214 osobom decyzje (1.038 świadczeń) . Z pośród 206 rodzin – 13 rodzinom przyznano zasiłki okresowe w postaci talonów na podstawowe artykuły spożywczo-przemysłowe na łączną kwotę 20.835 zł, co stanowi 5 % ogólnej kwoty zasiłków okresowych. Średnia kwota zasiłku okresowego wynosi 402 zł.

III) zasiłki stałe – dla 70 osób (678 świadczeń) na kwotę 295.910 zł,
(średnia kwota zasiłku stałego wynosi 436 zł),

Z pośród 70 osób – 2 osobom przyznano zasiłek stały w postaci talonów na podstawowe artykuły spożywczo-przemysłowe na łączną kwotę 11.812 zł, co stanowi 4 % ogólnej kwoty zasiłków stałych.

2/ pomoc w naturze przyznano na kwotę 235.404 zł, w tym na:

a/ dożywianie dzieci w punktach przedszkolnych, szkołach podstawowych, gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na kwotę **223.958 zł**, pomoc tę przyznano :

1) dla 224 rodzin, w tym dla 428 dzieci (54.149 posiłków) na kwotę 223.066 zł, w tym: z dotacji – 170.156 zł , z budżetu gminy - 52.910 zł,

2) dla 3 dzieci (223 posiłki) przyznano dożywianie decyzją dyrektora szkoły (zgodnie z Uchwałą Nr XXXIX/214/2014 Rady Gminy Grunwald) z dotacji na kwotę 892 zł,

Dzięki dotacji z budżetu państwa zostały rozszerzone formy posiłków (np. obiady dwudaniowe, bułka + zupa lub drugie danie, owoce , jogurty , soki itp.) i objęto dożywianiem większą liczbę dzieci przez cały rok szkolny zgodnie z kryteriami programu,

b/ zakupiono żywność w formie talonu dla 3 rodzin na kwotę 520 zł, w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,

c) opłacono schronienie w ośrodku dla bezdomnych dla 2 osób na kwotę 8.260 zł,

d) dofinansowano pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym dla 1 osoby na kwotę 2.666 zł.

3/ opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne – za 49 osób (474 świadczenia) na kwotę 21.467 zł (za osoby otrzymujące zasiłek stały z pomocy społecznej).

4/ przyznano usługi opiekuńcze 25 osobom (16.912 godzin) - pełny koszt usług wyniósł 300.698 zł . W zakres kosztów wchodzi wynagrodzenia opiekunek wraz z pochodnymi płac. Za świadczone usługi podopieczni wnieśli odpłatność na konto Ośrodka w kwocie 74.871 zł, w związku z tym rzeczywisty koszt usług wyniósł 225.827 zł.

5/ dopłacono do kosztów pobytu w domu pomocy społecznej – dla 9 osób (95 świadczeń) na kwotę 229.588 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierzwaldzie w 2017 roku ogółem w ramach pomocy społecznej pomocą materialną objął 417 rodzin, w tym:

- a/ 78 rodzin wielodzietnych,
- b/ 61 rodzin niepełnych ,
- c/ 99 rodzin ze względu na niepełnosprawność ,
- d/ 85 rodzin ze względu na długotrwałą chorobę ,
- e/ 84 osoby samotnie gospodarujące,
- f/ 244 rodziny ze względu na bezrobocie ,
- g/ 27 rodzin ze względu na alkoholizm członka rodziny ,
- h/ 8 osób mających trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- i/ 84 rodziny ze względu na ochronę macierzyństwa ,
- j/ 60 rodzin, w których głównym dochodem jest emerytura lub renta,
- k/ 2 osoby z powodu bezdomności ,
- l/ 16 rodzin ze względu na przemoc w rodzinie.
- ł/ 319 rodzin ze względu na ubóstwo (dochód do 100% kryterium dochodowego).

W 2017 roku do Ośrodka wpłynęło 1.378 podań o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, z tego 1.280 rozpatrzono pozytywnie a 98 odmownie to jest 7 % ogółu podań.

Ogółem w ciągu roku z pomocy społecznej wydano 2.300 decyzji.

Wydanie decyzji na podania poprzedzone było wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracowników socjalnych w celu rozeznania sytuacji materialno-bytowej danej rodziny i ustalenia dochodu przez rodzinę .

Ponadto 144 wywiady przeprowadzono dla potrzeb innych instytucji (innych ośrodków pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, sądu, prokuratury , ZUS, Policji) oraz na potrzeby świadczeń rodzinnych.

W 2017 roku pomoc w formie żywności (jabłka) w ramach realizacji programu pomocy żywnościowej z Unii Europejskiej otrzymało 159 rodzin (628 osób) - świadczeniobiorców tut. Ośrodka i mieszkańców gminy. Wydano 11.760 kg jabłek Ponadto tutejszy Ośrodek w 2017 roku wydawał skierowania do PKPS w Ostródzie na otrzymanie pomocy żywnościowej z Programu Operacyjnego FEAD 2014-2020. Do pomocy kwalifikowały się rodziny posiadające dochód w wysokości do 200% kryterium dochodowego z pomocy społecznej. Łącznie wydano skierowania dla 323 rodzin (1.101 osób w rodzinach).

Pracą socjalną objęto 416 rodzin (1.325 osób w tych rodzinach) poprzez :

- 1/ kierowanie na ustalenie bądź na przekwalifikowanie stopnia niepełnosprawności,
- 2/ występowanie z wnioskiem o umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- 3/ pomoc w sporządzaniu pism procesowych o alimenty, separację i rozwód,
- 4/ pośredniczenie w przyznaniu renty lub emerytury ,
- 5/ kierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy na kursy przekwalifikowania i zdobycia zawodu ,
- 6/ pośredniczenie w uzyskaniu zatrudnienia poprzez współpracę w zakładami pracy,
- 7/ pośredniczenie w otrzymaniu stypendiów socjalnych,
- 8/ wydanie 53 zaświadczenia dotyczących otrzymywanej pomocy z Ośrodka dla osób chcących je przedłożyć w innych instytucjach ,
- 9/ motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i sporządzanie wniosków do GKRPA o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu
- 10/ pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych w imieniu podopiecznych,
- 11/ współpracę z policją , pielęgniarką środowiskową , położną środowiskową w sprawach opiekuńczo-wychowawczych , zdrowotnych , problemów nadużywania alkoholu, przeciwdziałania przemocy w rodzinie itp.,
- 12/ kierowanie i umawianie na spotkania: z psychologiem, terapeutą ds. uzależnień i specjalistą pracy z rodziną,
- 13/ pracę z osobami doznającymi przemocy w rodzinie i ze sprawcami przemocy,
- 14/ uczestnictwo w grupach roboczych, sporządzanie notatek, monitorowanie sytuacji rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Kary”,
- 15/ pośredniczenie w zorganizowaniu wypoczynku letniego dla 21 dzieci z terenu gminy Grunwald,
- 16/ współpracę z kuratorami sądowymi, psychologiem, terapeutą ds. uzależnień, specjalistą pracy z rodziną i asystentami rodziny w sprawach rodzin dysfunkcyjnych,
- 17/ współpracę z pedagogami szkolnymi w sprawach dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 18/ kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- 19/ współpracę z ośrodkami dla osób bezdomnych, w szczególności z Domem Odzyskanych dla Życia „Markot” w Marwałdzie i Schroniskiem dla Osób Bezdomnych w Ostródzie,
- 20/ pomoc w sporządzaniu wniosków o przyznanie mieszkań socjalnych i opiniowanie sytuacji materialno - bytowej rodziny w celu otrzymania przydziału mieszkania socjalnego
- 21/ współpraca z firmami szkoleniowymi realizującymi projekty z EFS w formie:
  - zakwalifikowania uczestników do szkoleń, staży zawodowych podnoszących kompetencje lub kwalifikacje zawodowe, kompleksowe wsparcie doradcze, psychospołeczne, specjalistyczne z:
    - a) Centrum „OKEY” w Ostródzie – 21 osób,
    - b) Edukacyjna Szansa AZIRO w Olsztynie – 7 osób,umożliwiające dalsze zatrudnienie uczestników projektu

- współpracy z Fundacją Na Rzecz Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „Jak nie my to kto” w Morągu realizującą projekt „Nam nie jest wszystko jedno” - warsztaty i szkolenia dla rodzin dysfunkcyjnych kształtujące odpowiedzialne rodzicielstwo i postawy prospołeczne. Zajęcia odbywają się w 2 grupach:
  - a) świetlica w Dylewie – 15 osób,
  - b) GOK w Gierzwałdzie – 15 osób

22/ uczestnictwo pracowników socjalnych w rozprawach sądowych dotyczących przemocy w rodzinie oraz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i nadużywającymi alkoholu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ciągu roku współpracował w sprawie poprawy sytuacji materialno - bytowej i rodzinnej swych podopiecznych z innymi instytucjami, między innymi z Urzędem Gminy, służbą zdrowia, sądami, powiatowymi urzędami pracy, Gminną Komisją d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zakładami pracy, Policją, Gminnym Ośrodkiem Kultury, szkołami, ZUS, KRUS, PCPR, PKPS, fundacjami, firmami szkoleniowymi i innymi.

Głównym powodem objęcia mieszkańców gminy Grunwald świadczeniami z pomocy społecznej jest nadal utrzymująca się wysoka stopa bezrobocia (w powiecie ostródzkim 12,3 % na dzień 31 grudnia 2017 roku).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku – z terenu Gminy Grunwald w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie zarejestrowanych było 343 osoby (w tym 207 kobiet – 60%), w tym 270 osób (79%) bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, (w tym 181 kobiet - 87 %).

Jednym z powodów występowania o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej były niskie wynagrodzenia za pracę , w większości jest to najniższe wynagrodzenie oraz brak własnego stałego źródła utrzymania przez rodzinę.

W 2017 roku ośrodek pomocy społecznej w ramach umowy zlecenia zatrudniał 4 godziny w tygodniu specjalistę pracy z rodziną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zakresu obowiązków specjalisty w szczególności należą porady i konsultacje udzielane zarówno osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jak i sprawcom przemocy oraz uczestnictwo w Grupach Roboczych w ramach procedury Niebieskie Karty. W 2017 roku specjalista udzielił wsparcia 48 rodzinom z terenu gminy Grunwald.

W 2017 roku dodatki mieszkaniowe przyznano na kwotę 16.296 zł (147 świadczeń). Dodatki mieszkaniowe w 69 % przekazywane były na konto administratora mieszkań (Urząd Gminy Grunwald). Pomoc w formie dodatków mieszkaniowych otrzymało 15 rodzin. Średnia kwota dodatku wyniosła 111 zł. Ogółem w sprawie dodatków mieszkaniowych wydano 18 decyzji, w tym 1 odmowna.

W 2017 roku Ośrodek przyznawał dodatki energetyczne rodzinom, którym przyznano dodatki mieszkaniowe. Dodatki energetyczne przyznano 6 rodzinom (46 świadczeń) na kwotę 755 zł. W sprawach dodatków wydano 9 decyzji. Średnia kwota dodatku energetycznego wyniosła 16,41 zł.

W 2017 roku, zgodnie z ustawą o Karcie Dużej Rodziny, tutejszy Ośrodek na podstawie złożonych wniosków wydawał Karty Dużej Rodziny rodzinom wielodzietnym zamieszkałym na terenie gminy Grunwald. Wydano 20 kart dla 4 rodzin. Na podstawie liczby rodzin, które otrzymały KDR Ośrodek otrzymał dotację na koszt realizacji programu w kwocie 53 zł.

W 2017 roku Ośrodek realizował zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Ogółem świadczenia przyznano dla 738 osób (18.860 świadczeń) na łączną kwotę 3.798.374 zł, w tym :

- 1/ zasiłki rodzinne – 8.251 świadczenia na kwotę 976.083 zł ,
- 2/ dodatki do zasiłków rodzinnych– 3.878 świadczeń na łączną kwotę 437.119 zł, w tym z tytułu :
  - a) urodzenia dziecka – 36 świadczeń na kwotę 36.000 zł ,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 66 świadczeń na kwotę 25.593 zł ,
  - c) samotnego wychowywania dziecka – 288 świadczeń na kwotę 56.864 zł,
  - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 461 świadczeń na kwotę 49.650 zł ,
  - e) rozpoczęcia roku szkolnego – 495 świadczeń na kwotę 49.500 zł ,
  - f) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 956 świadczeń na kwotę 69.792 zł,
  - g) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1.576 świadczeń na kwotę 149.720 zł ,
- 3/ zasiłki pielęgnacyjne – 3.383 świadczeń na kwotę 517.599 zł,
- 4/ świadczenia pielęgnacyjne – 430 świadczeń na kwotę 601.511 zł ,
- 5/ specjalne zasiłki opiekuńcze – 224 świadczenia na kwotę 113.152 zł,
- 6/ zasiłki dla opiekuna – 416 świadczeń na kwotę 213.437 zł,
- 7/ składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe – 952 świadczenia (za 81 osób) na kwotę 236.361 zł ,
- 8/ fundusz alimentacyjny – 951 świadczeń na łączną kwotę 349.385 zł, przyznano dla 56 rodzin (87 osobom uprawnionym),
- 9/ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 51 świadczeń na kwotę 51.000 zł,
- 10/ świadczenia rodzicielskie – 324 świadczenia na kwotę 302.727 zł.

W 2017 roku wpłynęło do Ośrodka 740 wniosków w sprawie świadczeń rodzinnych i 53 wnioski w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2017 roku odzyskano świadczenia rodzinne nienależnie pobrane w kwocie 11.077 zł (wraz z odsetkami, w tym 8.850 zł ze świadczeń bieżących), odzyskano zaliczkę alimentacyjną od dłużników w kwocie 1.331 zł oraz fundusz alimentacyjny w kwocie 74.783 zł (z odsetkami). Łącznie odzyskano kwotę 87.191 z powyższych świadczeń, w tym dochód gminy stanowi kwota 10.538 zł.

Za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna (jeśli nie podlegały ubezpieczeniu z innego tytułu) opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne . Składki opłacono za 47 osób na kwotę 31.539 zł.

Ogółem w ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych wydano 897 decyzji i wydano 39 zaświadczeń. Ponadto sporządzono 576 pism dotyczących podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych.

Od dnia 1 kwietnia 2016 roku tutejszy Ośrodek realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Poniżej informacje ilościowe z realizacji ustawy w 2017 roku:

Wyszczególnienie	01.01.2017 – 31.12.2017	Grudzień 2017r.
Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych	5.124.204	464.496
Liczba świadczeń wychowawczych (przyznanych decyzją)	10.282	934
Liczba dzieci otrzymujących świadczenie wychowawcze	982	934
Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczeń wychowawczych	544	479
Liczba świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko	4.585	436
- w tym liczba świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko z powodu niepełnosprawności	299	37
Liczba świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko	5.697	498

W 2017 roku do Ośrodka wpłynęło 580 wniosków o przyznanie świadczeń wychowawczych, w tym 556 w formie papierowej i 24 w formie elektronicznej. Wydano 616 decyzji i 4 zaświadczenia w sprawie świadczeń wychowawczych. W 2017 roku pomoc z Programu Rodzina 500+ otrzymało 982 dzieci, co stanowi 77 % ogólnej liczby dzieci do 18 roku życia z terenu gminy Grunwald. Odzyskano nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze w kwocie 5.971 zł z odsetkami, w tym ze świadczeń bieżących 3.460 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie od listopada 2016 roku realizuje w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie projekt „Rodzina silna wsparciem” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś priorytetowa 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.02.00 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.02.03 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe. Liderem projektu jest Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Ostródzie, w skład partnerstwa wchodzi także: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małdytach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie. Okres realizacji projektu:” 01.11.2016 r. – 31.08.2018 r.

W 2017 roku działaniami w ramach projektu objęto 8 rodzin z terenu gminy Grunwald z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Uczestnikami projektu są osoby w wieku od 15 do 64 lat zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które korzystają z pomocy społecznej lub posiadają problemy opiekuńczo-wychowawcze, w tym rodziny zastępcze i osoby z pieczy zastępczej. Celem projektu jest zwiększenie dostępności do usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Grunwald.

W ramach działań zaplanowano indywidualną pracę z rodziną poprzez wsparcie konsultanta rodziny oraz pracownika socjalnego. Zapewniona jest możliwość korzystania ze specjalistycznego wsparcia: psychologa, terapeuty, prawnika, mediatora. Ważnym elementem projektu są warsztaty dla rodziców, warsztaty dla ojców, warsztaty społeczne i profilaktyczne, wyjazdy rodzinne, warsztaty dla młodzieży.

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. przeprowadzono kolejne etapy rekrutacji uczestników projektu. Osoby zakwalifikowane do udziału w projekcie zostały objęte indywidualnym wsparciem pracownika socjalnego, konsultanta rodziny, warsztatami i specjalistycznym wsparciem. Wydatki w ramach projektu poniesione w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. wyniosły 60.202 zł, w tym:

- a) wynagrodzenie konsultanta rodziny (umowa-zlecenie) – 43.402 zł,
- b) dodatek dla pracownika socjalnego – 9.600 zł,
- c) dodatek dla koordynatora projektu – 3.600 zł,
- d) dodatek dla księgowej – 3.600 zł.

Gierzwałd: dnia 20.04.2018r.

K I E R O W N I K
GM OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
Agnieszka Skorupska